

19 לאוקטובר, 2021

לכבוד: חברת הכנסת עאידה תומא-סלימאן

יו"ר הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי

כנסת ישראל

הנדון: תגובה לדיון בנוגע לטיפול בפגיעות מיניות

הסתדרות הפסיכולוגים בישראל (הפ"י) מברכת על קיום הדיון החשוב בנושא טיפול בפגיעות מיניות. נציגת הפ"י נכחה בדיון שנערך ב-12.10, בו עלו שני נושאים מרכזיים: האחד הוא פגיעה המתרחשת בתוך מערכת בריאות הנפש עצמה, והשני הוא המענים הנפשיים לנפגעות.

לגבי הנושא הראשון, הפ"י מבקשת לחזור על דברים שפרסמה בעבר ולהדגיש שבמסגרת טיפול נפשי, בשל יחסי הכוח המובנים, לא ניתן להתייחס לקשר מיני המתקיים בין מטפל.ת למטופל.ת. כקשר בהסכמה. בהתאם, כל פסיכולוג.ית המקיימת מערכת יחסים מינית או מנסה לקיים מערכת יחסים כזו עם מטופל.ת עוברת על קוד האתיקה ועל חוק הפסיכולוגים וכן פוגעת פגיעה אנושה במטופל.ת. בהקשר זה, חשוב לציין, שמאחר שעבודה פסיכולוגית מרובה נעשית במסגרת קליניקה פרטית, אין תשתית ארגונית לטיפול בתלונות ואלו מגיעות ישירות לוועדת התלונות במשרד הבריאות. הפ"י לוקחת על עצמה לסייע וללוות בפניה כל מתלוננת אשר פונה אליה, אולם מאחר שמניסיונו, ועדת התלונות אינה מטפלת בתלונות אשר מוגשות בשם צד שלישי אנונימי, ידינו כבולות באשר להיקף הסיוע שאנו יכולות לספק למתלוננת אשר לא מעוניינת להיחשף. מן הראוי שמשרד הבריאות יוציא הנחיות ברורות בנושא. הפ"י תתמוך ותסייע ברצון לכל תהליך שכזה.

לגבי הנושא השני, הפ"י מבקשת להדגיש שכמו כל תחומי הפסיכולוגיה, גם הטיפול הפסיכולוגי לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית סובל מתורי המתנה ארוכים ופריסה לא מספקת של שירותים. גם תקנים קיימים אינם מאוישים בקלות בשל תנאי עבודה קשים ושכר מבזה. על אחת כמה וכמה, בתחום כה רגיש, חשוב שהמענים יהיו פרוסים באופן נגיש ובעלי יכולת מענה מהיר. יש לציין שרוב המענים המרפאתיים כיום הם דרך משרד הרווחה ובאמצעות עמותות, כאשר משרד הבריאות כמעט ואינו לוקח אחריות ישירה על הנושא. יש קומץ של מוסדות בהם משרד הבריאות תקצב מעטפות תמיכה ארגונית, בעיקר מסגרות אשפוזיות, ואלו הוצגו על ידי נציגות המשרד במהלך הדיון. גם במסגרות אלו, הפועלות

בפריסה חלקית ובהיקף מצומצם, למעשה אין תקינה ייעודית של פסיכולוגיות לתחום. כמו כן, כמו ביתר השירותים הפסיכולוגיים, אף אין מפתח תקינה סטנדרטי של תקנים פר אוקלוסייה ואין כל רגולציה של כמות המענים, איכותם, פריסתם, ומצב תורי ההמתנה דרך המשרד.

אולם, מענה פסיכולוגי לנושא התקיפה המינית אינו מתמצה בטיפול אמבולטורי ואשפוזי דרך מערך בריאות הנפש, בה עובדות בעיקר פסיכולוגיות קליניות. ישנה עבודה משמעותית שיכולה להיעשות במניעה ובחינוך הציבור והצוותים במערכות בריאות, חינוך ותעסוקה. פסיכולוגיות חינוכיות והתפתחותיות יכולות לתרום באופן משמעותי לאיתור של ילדות וילדים בסיכון ולמניעה ולהתערבות מוקדמת. הפסיכולוגיות השיקומיות והרפואיות הפרוסות במערכת הבריאות יכולות להוות כתובת להתייעצות ולטיפול במטופלות.ים, אנשי ונשות צוות במערכת זו שנפגעו, ופסיכולוגיות תעסוקתיות יכולות לעשות כן בארגונים. הפסיכולוגיות בכל ששת תחומי ההתמחות יכולות לתרום לגישור על החסר הקשה בהכשרות צוותים בתחום של פגיעה מינית בכל המערכות הללו.

אנו קוראות ליו"ר הועדה לשתף אותנו בשיח על תכנית מערכתית של מענים פסיכולוגיים למניעה, איתור וטיפול בפגיעות מיניות בכל המערכות של החברה הישראלית. ידנו מושטת לשיתוף פעולה למען קידום הרווחה הנפשית של אזרחיות ואזרחי המדינה בכל התחומים ומכל המגזרים.

בברכה,

יורם שליאר,

יו"ר הסתדרות הפסיכולוגים בישראל

וחברי הועד המרכזי